

Arkusz egzaminacyjny z egzaminu ósmoklasisty E8 Język Polski

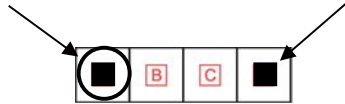
INSTRUKCJA DLA UCZNIĄ

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **23 stronach** jest wydrukowanych **19 zadań**.
2. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
4. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod, numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
5. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
6. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora.
8. Rozwiązania zadań: **1-4, 8, 9, 13, 14, 16** oraz **17**, zaznacz na karcie odpowiedzi zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
9. Rozwiązania zadań: **5-7, 10-12, 15, 18** oraz **19**, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
10. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
11. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
12. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

ZAPOZNAJ SIĘ Z PONIŻSZYMI INSTRUKCJAMI**1. Jak na karcie odpowiedzi zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?**

Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.

Poprawna odpowiedź w zadaniu	Układ możliwych odpowiedzi na karcie odpowiedzi	Sposób zaznaczenia poprawnej odpowiedzi	Sposób zaznaczenia pomyłki i poprawnej odpowiedzi												
C	<table border="1"><tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td></tr></table>	A	B	C	D	<table border="1"><tr><td>A</td><td>B</td><td>■</td><td>D</td></tr></table>	A	B	■	D	<table border="1"><tr><td>A</td><td>⊙</td><td>■</td><td>D</td></tr></table>	A	⊙	■	D
A	B	C	D												
A	B	■	D												
A	⊙	■	D												
AD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td>AD</td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC	AD	BC	BD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td>■</td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC	■	BC	BD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td>■</td><td>⊙</td><td>BD</td></tr></table>	AC	■	⊙	BD
AC	AD	BC	BD												
AC	■	BC	BD												
AC	■	⊙	BD												
FP	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>PF</td><td>FP</td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF	FP	FF	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>PF</td><td>■</td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF	■	FF	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>⊙</td><td>■</td><td>FF</td></tr></table>	PP	⊙	■	FF
PP	PF	FP	FF												
PP	PF	■	FF												
PP	⊙	■	FF												

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź, np.

nad niepoprawnym fragmentem

stuszenie

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ stuszenie

LISTA LEKTUR OBOWIĄZKOWYCH**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2024/2025****Klasy IV–VI¹**

1. Jan Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*
2. Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks)
3. Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*
4. Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*
5. John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*

Klasy VII i VIII

1. Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*
2. Aleksander Fredro, *Zemsta*
3. Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*
4. Jan Kochanowski, wybór fraszek, wybrana pieśń, treny VII i VIII
5. Adam Mickiewicz, *Reduta Orдона, Świtezianka, Dziady część II, Pan Tadeusz* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII)
6. Sławomir Mrożek, *Artysta*
7. Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*
8. Henryk Sienkiewicz, *Latarnik, Quo vadis* (fragmenty)
9. Juliusz Słowacki, *Balladyna*
10. Stefan Żeromski, *Syzyfowe prace* (fragmenty)

Inne lektury obowiązkowe, do których można odwołać się w zadaniach otwartych krótkiej odpowiedzi oraz w wypracowaniu**Klasy IV–VI**

1. René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek* (wybór opowiadań)
2. Ignacy Krasicki, wybrane bajki
3. Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (wybrane fragmenty)
4. Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*
5. wybrane mity greckie, w tym mit o powstaniu świata oraz mity o Prometeuszu, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Dedalu i Ikarze, o Heraklesie, o Tezeuszu i Ariadnie
6. Biblia: stworzenie świata i człowieka oraz wybrane przypowieści ewangeliczne, w tym o talentach, o miłosiernym Samarytaninie
7. wybrane podania i legendy polskie
8. wybrane baśnie polskie i europejskie
9. Maria Konopnicka, *Rota*

1. W roku szkolnym 2024/2025 zadania w części I arkusza, które będą dotyczyły lektur obowiązkowych dla klas IV–VI, będą odnosić się wyłącznie do fragmentu lektury zamieszczonego w arkuszu egzaminacyjnym, nie będą sprawdzały znajomości treści lub problematyki całej lektury obowiązkowej.

LISTA LEKTUR OBOWIĄZKOWYCH

Lektury obowiązkowe wykreślone w podstawie programowej z 2024 r., do których także można odwołać się w zadaniach otwartych krótkiej odpowiedzi oraz w wypracowaniu

Klasy IV–VI

1. Charles Perrault, *Kopciuszek*
2. Adam Mickiewicz, *Powrót taty*, *Pani Twardowska*
3. Bolesław Prus, *Katarynka*
4. Aleksander Puszkina, *Bajka o rybaku i rybce*
5. Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*
6. Juliusz Słowacki, *W pamiętniku Zofii Bobrówny*
7. legendy polskie: o Lechu, o Piaście, o Kraku i Wandzie
8. mit o Orfeuszu i Eurydyce
9. przypowieści: o siewcy, o pannach roztropnych

Klasy VII i VIII

1. Jan Kochanowski, *treny I i V*
2. Ignacy Krasicki, *Żona modna*
3. Adam Mickiewicz, *Śmierć pułkownika*, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (księgi: III, V, VI, VII, VIII, IX)
4. Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

PRZECZYTAJ TEKST I WYKONAJ ZADANIA.

Ferenc Molnár

CHŁOPCY Z PLACU BRONI

Wreszcie Pastorowie puścili go i Nemeček wygramolił się ze stawu. Kiedy ujrzano go w ociekającym i zabłoconym ubraniu, wesołość wybuchła ze zdwojoną siłą. [...] Prześciganono się w szyderstwach. [...]

Nemeček nie reagował na te kpiny. Gorzko się uśmiechał i wygładzał mokrą kurtkę. Wtedy podszedł do niego Gereb i, szczerząc zęby w szerokim uśmiechu i kiwając głową, zapytał:

– No i co, dobrze było?

Nemeček podniósł na niego swoje duże, niebieskie oczy i odparł:

– Dobrze – powiedział cicho i już głośniejszym głosem dodał: – Było mi znacznie lepiej niż tobie, kiedy stałeś na brzegu i wyśmiewałeś się ze słabszego. I wolałbym siedzieć w tej wodzie po szyję nawet do nowego roku, niż knuć z wrogami moich przyjaciół. Nie żałuję, że zanurzyliście mnie w wodzie. Poprzednim razem, kiedy sam wpadłem do wody, też cię widziałem wśród nich na tej wyspie. I choćbyście mnie zapraszali, przypochlebiali się, a nawet dawali prezenty, nie chcę mieć z wami nic wspólnego. Możecie mnie wsadzić do wody po sto i po tysiąc razy, ja i tak przyjdę tu jutro i pojutrze! I schowam się gdzieś tak, że mnie nie znajdziecie. Nie boję się nikogo z was. A gdy przyjdziecie do nas, na Plac Broni, zabrać nam naszą ziemię, to będziemy na was czekać. I pokażę wam, że kiedy będzie nas dziesięciu, tyle samo co was, to zupełnie inaczej porozmawiamy. Teraz jestem tu sam. Łatwo było mnie pokonać! Silniejszy zawsze wygrywa. Pastorowie ukradli mi moje kulki¹ w Ogrodzie Muzealnym, bo byli silniejsi. W dziesięciu łatwo stawać przeciw jednemu. Ale ja nie żałuję. Możecie mnie nawet zabić, jeśli wam się tak spodoba. Nie musiałem przecież włączyć do tej wody. Wystarczyłoby przystać do was. Ale ja tego nie chciałem. Możecie mnie utopić, zatłuc na śmierć, ale ja nigdy nie będę zdrajcą, jak ten ktoś, kto stoi wśród was, o... tam...

W tym momencie wyciągnął rękę i wskazał na Gereba, któremu śmiech uwiązł w gardle. Światło latarni padło na ładną, jasną głowę Nemečka, oświetliło ociekające wodą ubranie. Odważnie, dumnie i ze spokojem patrzył Nemeček Gerebowi prosto w oczy, a ten poczuł nagle jakiś ogromny ciężar na duszy. Spochmurniał i opuścił głowę. W tym momencie wszyscy umilkli i zapadła cisza niczym w kościele. Wyraźnie było słychać, jak z ubrania Nemečka spadają na twardą ziemię krople wody.

Milczenie przerwał głos Nemečka:

– Czy mogę odejść?

Nikt mu nie odpowiedział. Zapytał więc raz jeszcze:

– Nie zbijecie mnie? Mogę odejść?

A ponieważ nadal nikt nie odpowiedział, Nemeček powoli ruszył w stronę mostku. Wszyscy stali nieruchomo, nikt nie drgnął, żeby go zatrzymać. [...] Stojący przy moście dwaj wartownicy, którzy widzieli wszystko, co zaszło, patrzyli w milczeniu na Nemečka. Nie śmieli go nawet dotknąć.

Kiedy Nemeček wszedł na most, rozległ się grzmiący, głęboki głos Acza:

– Prezentuj broń!

Obaj wartownicy stanęli na baczność i unieśli wysoko w górę włócznie ze srebrnymi grotami. A w ślad za nimi wszyscy chłopcy trzasnęli obcasami i podnieśli swoje włócznie. I nikt nie odzywał się, jedynie ostrza włóczni błyszcząły w poświacie księżyca.

Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*, tłum. Tadeusz Olszański, Warszawa 2007.

¹ Kulki – używane w popularnej dawniej grze.

[492 wyrazy]

ZADANIE 1. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Chłopcy z Placu Broni* oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Postawa Nemezcza świadczy o tym, że dochowanie wierności przyjaciołom wymaga odwagi.	P	F
Zachowanie Acza wobec Nemezcza jest wyrazem lekceważenia przeciwnika.	P	F

ZADANIE 2. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Chłopcy z Placu Broni* oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Postawa Nemezcza wpłynęła na zmianę zachowania jego przeciwników.	P	F
Nemezeczek nie był pewny reakcji swoich przeciwników na wypowiedziane przez siebie słowa.	P	F

ZADANIE 3. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Chłopcy z Placu Broni* dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W przytoczonym fragmencie utworu postawę Nemezcza charakteryzuje

- A. zawiść.
- B. ciekawość.
- C. nieugiętość.
- D. nieodpowiedzialność.

ZADANIE 4. (0–1)

Spośród podanych pytań wskaż to, na które nie można znaleźć odpowiedzi w przytoczonym fragmencie utworu *Chłopcy z Placu Broni*. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Kto siłą przytrzymał Nemezcza w wodzie?
- B. W jakim celu Nemecek pojawił się na wyspie?
- C. W jaki sposób Feri Acz zareagował na słowa Nemezcza?
- D. Kogo Nemecek oskarżył o nielojalność wobec chłopców z Placu Broni?

ZADANIE 5. (0–1)

W przytoczonym fragmencie utworu *Chłopcy z Placu Broni* Nemecek stwierdza, że *silniejszy zawsze wygrywa*.

Uzasadnij, że w sytuacji opisanej w przytoczonym fragmencie utworu to Nemecek okazał się silniejszy.

.....

.....

.....

.....

.....

ZADANIE 6. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu *Chłopcy z Placu Broni* wyjaśnij, dlaczego podczas spotkania z Nemeckiem Gereb najpierw *szczyrzył zęby w uśmiechu*, a potem *śmiech uwiązał mu w gardle*.

.....

.....

.....

.....

.....

ZADANIE 7. (0–2)

Spośród lektur obowiązkowych – innych niż *Chłopcy z Placu Broni* – wybierz tę, której bohater w sytuacji zagrożenia zachował godną postawę. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronach 3 i 4 tego arkusza egzaminacyjnego.

Tytuł lektury:

Bohater lektury:

Uzasadnienie wyboru:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZADANIE 8. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Znaczenia wyrazu podkreślonego w zdaniu *Prześcigano się w szyderstwach* należy szukać w słowniku

A	B

. Aby zachować sens tego zdania, podkreślony wyraz można zastąpić wyrazem

C	D

.

- A. frazeologicznym
- B. języka polskiego

- C. *drwinach*
- D. *napominaniach*

ZADANIE 9. (0–1)

Uzupełnij poniższe zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W zdaniu *Wystarczyłoby przystać do was* podkreślony czasownik wystąpił w formie

A	B

 . W trzeciej osobie liczby pojedynczej czasu przeszłego ten czasownik ma postać

C	D

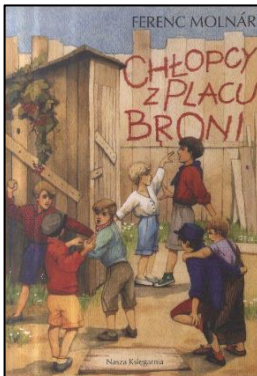
 .

- A. osobowej
B. nieosobowej

- C. *przystał*
D. *przystanął*

ZADANIE 10. (0–1)

Uczniowie w ramach projektu przygotowali krótkie notatki na temat okoliczności powstania wybranych lektur szkolnych. W jednej z notatek zabrakło trzech przecinków. Uzupełnij poniższy zapis tak, aby był zgodny z zasadami interpunkcji.

W 1906 r. profesor Kornel Rupp poprosił Ferenc Molnára, który był już wtedy znanym dziennikarzem o pomoc. Chodziło o wsparcie szkolnego tygodnika, którego Rupp był redaktorem. Wspólnie wpadli na pomysł aby w czasopiśmie publikować w odcinkach powieść dla młodzieży. Rok później ukazało się pierwsze wydanie „Chłopców z Placu Broni”, książki, która przyniosła autorowi sławę. Utwór został przetłumaczony na ponad 40 języków co przyczyniło się do jego popularności na świecie.

ZADANIE 11. (0-3)

Na lekcji języka polskiego uczniowie jednej z klas otrzymali karty do gry przygotowanej na podstawie utworów literackich. Poniżej znajdują się wybrane karty do tej gry.

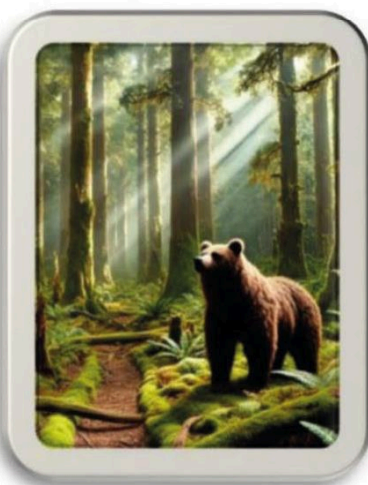
A.

B.

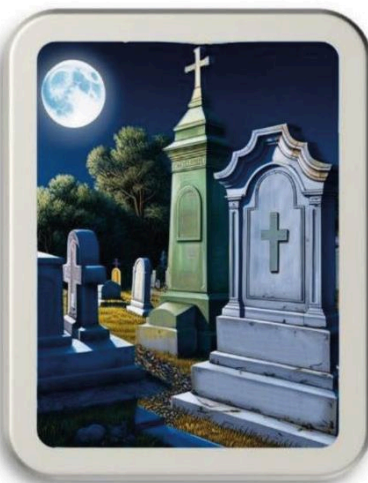
C.

D.

E.

F.

PRZECZYTAJ TEKST I WYKONAJ ZADANIA.

Anna Vivarelli

CZYIM JESTEŚ PRZYJACIELEM?

Przyjaźń fascynuje filozofów od najdawniejszych czasów. Może uznasz, że to dziwne, bo przecież nie ma nic prostszego niż przyjaźń: ja jestem twoją przyjaciółką, ty jesteś moim przyjacielem. Zapraszam cię do grona znajomych jednym kliknięciem, a ty jednym kliknięciem akceptujesz zaproszenie.

Dlaczego zatem tak wielu filozofów poświęciło tyle czasu i trudu, aby zdefiniować pojęcie przyjaźni? Może dlatego, że bycie czymś przyjacielem wcale nie jest takie proste, jak się na ogół wydaje. Starożytny myśliciel Empedokles był przekonany, że przyjaźń jest siłą kosmiczną, rodzajem bóstwa, które utrzymuje w harmonii cały wszechświat i wszystkie jego żywyoty: ziemię, powietrze, wodę, ogień. Dziś zapewne uznamy tę wizję za nieco przesadną. Trudno się jednak nie zgodzić, że przyjaźń między dwiema osobami to rodzaj harmonii, która potrafi połączyć zupełnie różne charaktery.

Filozofem, który bliżej przyjrzał się przyjaźni, był Arystoteles – jeden z najznakomitszych umysłów wszech czasów. Twierdził on, że przyjaźń jest potrzebna każdemu człowiekowi i dlatego nikt nie chciałby żyć bez przyjaciół, nawet gdyby posiadał wszystkie inne dobra. Według tego wybitnego filozofa przyjaźń jest ważna w każdym momencie życia, ale najbardziej potrzebujemy jej w młodości – by nie popełniać błędów i stawać się lepszymi ludźmi. „Kiedy dwóch idzie razem, każdy z nich lepiej działa i myśli” – tak mówił o przyjaciółach.

Arystoteles wyróżnił trzy rodzaje przyjaźni. Pierwszy to ten, który opiera się na użyteczności. Dwie osoby zostają przyjaciółmi, ponieważ czerpią z tej relacji wspólną korzyść. Jest to jednak przyjaźń już u swych podstaw wadliwa. Szybko się kończy, ponieważ nie wynika z prawdziwego uczucia. Istnieją tysiące przykładów takiej udawanej przyjaźni: czasem zaczynamy się z kimś kolegować, bo jest lubiany w klasie, a my sądymy, że dzięki niemu też zdobędziemy popularność. Albo dlatego, że jest dobry z jakichś przedmiotów, a my mamy nadzieję, że pomoże nam na sprawdzianie. Zazwyczaj nie zdarza się ani jedno, ani drugie...

Drugi rodzaj przyjaźni jest z pewnością bardziej wartościowy: to ten, który opiera się na przyjemności przebywania w czyimś towarzystwie. Zostajemy przyjaciółmi, ponieważ lubimy spędzać razem czas, bo kiedy jesteśmy razem, śmiejemy się i nigdy się nie nudzimy. Ale... jest jedno „ale”. Przyjaźń, która opiera się wyłącznie na przyjemności przebywania razem, zawsze w końcu wygasa. Dorastamy, zainteresowania się zmieniają i nagle przepada wszystko, co nas łączyło. Przestajemy się widywać i kiedy znów po jakimś czasie wpadamy na siebie, zazwyczaj mamy już nowych przyjaciół.

Jest wreszcie trzeci rodzaj przyjaźni: przyjaźń doskonała, taka, którą można przeżyć jedynie z nielicznymi osobami. Dzieje się tak wtedy, kiedy żywimy względem drugiej osoby bezinteresowne uczucia. To przyjaźń, która nie zna ani zazdrości, ani zawiści. Pozwala nam cieszyć się sukcesami przyjaciela, sprawia, że potrafimy dzielić z nim także ból. Zapuszcza w nas głęboko korzenie i nie przemija. Daje odwagę, aby upomnieć przyjaciela, kiedy popełnia błąd, i pozwala przyjąć krytykę, gdy sami zbłądzimy.

To bardzo rzadko spotykane uczucie i Arystoteles dobrze o tym wiedział.

Na podstawie: Anna Vivarelli, *Czym jesteś przyjacielem?*, [w:] *tejże, Kto by pomyślał*, tłum. E. Nicewicz-Staszowska, Wrocław 2018.

[475 wyrazów]

ZADANIE 12. (0–2)

Uzupełnij poniższe zdania tak, aby powstało streszczenie tekstu *Czym jesteś przyjacielem?*

Tematem tekstu Anny Vivarelli jest

Na początku autorka zastanawia się

W kolejnych akapitach

W zakończeniu

ZADANIE 13. (0–1)

Na podstawie przytoczonego tekstu *Czym jesteś przyjacielem?* oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Według Empedoklesa przyjaźń pozwala na harmonijne współistnienie przeciwieństw.	P	F
Według Arystotelesa przyjaźń zobowiązuje do przemilczenia błędów popełnionych przez przyjaciela.	P	F

ZADANIE 14. (0–1)

Które z podanych niżej zdań jest niezgodne z treścią tekstu *Czym jesteś przyjacielem?* Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Różnica charakterów nie przeszkadza w zawarciu trwałej przyjaźni.
- B. Prawdziwie bezinteresowna przyjaźń nie jest powszechnym zjawiskiem.
- C. Radość z przebywania z przyjacielem wystarczy, aby taka relacja nie wygasła.
- D. O wartości przyjaźni przekonuje fakt, że dla wielu filozofów było to ważne zagadnienie.

ZADANIE 15. (0–2)

Przeczytaj poniższy fragment utworu.

– Proszę, oswój mnie – powiedział. [...] – Ludzie nie mają czasu na poznawanie czegokolwiek. Kupują gotowe rzeczy w sklepach. Ponieważ jednak nie istnieją sklepy z przyjaciółmi, ludzie nie mają przyjaciół. Jeśli chcesz mieć przyjaciela, oswój mnie!

15.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, z której pochodzi powyższy fragment utworu.

Tytuł lektury:

15.2. Na podstawie znajomości całego utworu, z którego pochodzi powyższy fragment, napisz, co jest niezbędne, aby zyskać przyjaciela. Swoją odpowiedź zilustruj odpowiednim przykładem z tego utworu.

.....

.....

.....

.....

.....

ZADANIE 16. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wypowiedzenie *Kiedy dwóch idzie razem, każdy z nich lepiej działa i myśli* jest zdaniem

- A. pojedynczym.
- B. złożonym podrzędnie.
- C. wielokrotnie złożonym.
- D. złożonym współrzędnie.

ZADANIE 17. (0–1)

Które z podanych niżej powiedzeń wyraża podobną myśl, co słowa Arystotelesa *Kiedy dwóch idzie razem, każdy z nich lepiej działa i myśli*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. *Działać na dwa fronty.*
- B. *Co dwie głowy, to nie jedna.*
- C. *Trzymać dwie sroki za ogon.*
- D. *Upiec dwie pieczenie na jednym ogniu.*

ZADANIE 19. (0–20)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **przemówienie** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronach 3 i 4 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Innym utworem literackim w przemówieniu może być także lektura obowiązkowa.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.
- Pisz czytelnie.
- Pamiętaj, że zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem albo wypowiedzi aprobujących nieetyczne postępowanie bohatera.

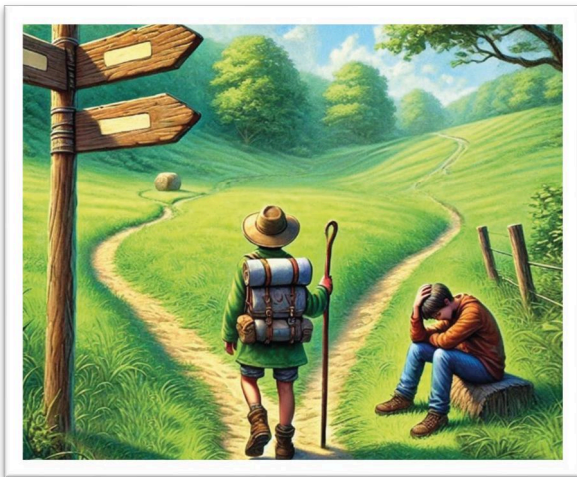
Temat 1.

Napisz przemówienie, w którym przekonasz rówieśników, że *przyjaźń między dwiema osobami to rodzaj harmonii, która potrafi połączyć zupełnie różne charaktery*. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Temat 2.

Wyobraź sobie, że spotkałeś bohatera jednej z lektur obowiązkowych. Podczas Waszej wspólnej przygody dokonał on czynu godnego podziwu. Napisz o tym opowiadanie. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybranego bohatera.

Elementem fabuły opowiadania uczyni sytuację przedstawioną na jednej z poniższych ilustracji.

ODPOWIEDZI

ZADANIE 1.

PF

ZADANIE 2.

PP

ZADANIE 3.

C

ZADANIE 4.

B

ZADANIE 5.

Uważam, że w sytuacji opisanej w przytoczonym fragmencie utworu to Nemecek okazał się silniejszy, ponieważ odważnie przeciwstawił się wrogom. Nie zdradził przyjaciół, chociaż spodziewał się, że chłopaki z przeciwnej drużyny mogą zrobić mu coś złego.

Nemecek, mimo że był starszy i był sam, pokonał wrogów swoją odwagą.

ZADANIE 6.

Podczas spotkania z Nemeckiem Gereb najpierw „szczyrzył zęby w uśmiechu”, ponieważ czuł się lepszy i silniejszy od chłopca. Upokorzony Nemecek swoją postawą i słowami uświadomił Gerebowi, że ten jest zdrajcą. Właśnie dlatego Gerebowi „śmiech uwiązał w gardle”.

Gereb podczas spotkania z Nemeckiem szczyrzył zęby w uśmiechu, ponieważ gnębienie bohatera sprawiało mu radość; potem śmiech uwiązał mu w gardle, ponieważ Nemecek powiedział prawdę o zdradzie Gereba.

ODPOWIEDZI

ZADANIE 7.

Tytuł lektury: *„Kamienie na szaniec”*

Bohater lektury: *Rudy*

Uzasadnienie wyboru: *Rudy, mimo że był torturowany przez Niemców, dzielnie znosił ból i nie wydał swoich kolegów.*

Tytuł lektury: *„Hobbit, czyli tam i z powrotem”*

Bohater lektury: *Bilbo Baggins*

Uzasadnienie wyboru: *Bilbo wykazał się niezwykłą odwagą i godną postawą w sytuacji, gdy jego przyjaciele zostali schwytani w puszczy przez wielkie pająki. Wiele osób okazałoby strach i uciekło, lecz nie Bilbo. Bohater użył pierścienia i za pomocą miecza pokonał pająki, a następnie uwolnił towarzyszy.*

ZADANIE 8.

BC

ZADANIE 9.

BC

ZADANIE 10.

W 1906 r. profesor Kornel Rupp poprosił Ferenca Molnára, który był już wtedy znanym dziennikarzem, o pomoc. Chodziło o wsparcie szkolnego tygodnika, którego Rupp był redaktorem. Wspólnie wpadli na pomysł, aby w czasopiśmie publikować w odcinkach powieść dla młodzieży. Rok później ukazało się pierwsze wydanie „Chłopców z Placu Broni”, książki, która przyniosła autorowi sławę. Utwór został przetłumaczony na ponad 40 języków, co przyczyniło się do jego popularności na świecie.

ZADANIE 11.

Wybieram karty oznaczone literami F oraz A

Tytuł lektury obowiązkowej: *„Mały Książę”*

Wyjaśnienie: *Postać króla nawiązuje do mieszkańca jednej z planet, którą odwiedził Mały Książę, natomiast studnia łączy się z poszukiwaniem wody na pustyni przez Małego Księcia i Pilota.*

ODPOWIEDZI

Wybieram karty oznaczone literami B oraz C

Tytuł lektury obowiązkowej: „*Pan Tadeusz*”

Wyjaśnienie: Według mnie karty te mogą nawiązywać do „*Pana Tadeusza*”, ponieważ na ilustracji B ukazany jest zamek, który mógłby należeć do Horeszków. Historię zamku poznajemy dzięki Gerwazemu, który opowiadał ją Hrabiemu. Karta C także jest nawiązaniem do „*Pana Tadeusza*”. Podczas pobytu w lesie bohaterowie – Tadeusz i Hrabia – zostali zaatakowani przez niedźwiedzia.

Wybieram karty oznaczone literami D oraz E

Tytuł lektury obowiązkowej: „*Opowieść wigilijna*”

Wyjaśnienie: Karta z literą D przedstawia ducha mężczyzny oplecionego tańcuchami. Nawiązuje ona do postaci Jakuba, czyli dawnego współpracownika Ebenezera, który zapowiedział pojawienie się Duchów Przeszłych, Teraźniejszych i Przyszłych Świąt. Karta oznaczona literą E ukazuje cmentarz, który główny bohater zobaczył dzięki podróży z Duchem Przyszłych Świąt.

Wybieram karty oznaczone literami D oraz E

Tytuł lektury obowiązkowej: „*Dziady*” cz. II

Wyjaśnienie: Na karcie z literą D ukazano ducha, natomiast na karcie z literą E – cmentarz. W utworze Adama Mickiewicza cmentarz jest miejscem akcji – w cmentarnej kaplicy Guślarz przywołuje duchy. Jednym z duchów jest Widmo Złego Pana – duch, który przywdził poddanych, a teraz jest przykuty do ziemi „zbrodni tańcuchem”.

ZADANIE 12.

Tematem tekstu Anny Vivarelli jest przyjaźń.

Na początku autorka zastanawia się nad tym, dlaczego tak wiele uwagi poświęca się zagadnieniu przyjaźni.

W kolejnych akapitach przywołuje poglądy Arystotelesa, który wyróżnił trzy rodzaje przyjaźni. W zakończeniu podkreśla, że prawdziwa przyjaźń jest czymś niezwykle rzadkim.

Tematem tekstu Anny Vivarelli jest przyjaźń.

Na początku autorka zastanawia się, dlaczego to pojęcie interesowało w przeszłości wielu filozofów.

W kolejnych akapitach mówi o trzech rodzajach przyjaźni wyróżnionych przez Arystotelesa: przyjaźni opierającej się na użyteczności, na przyjemności oraz o przyjaźni doskonałej.

W zakończeniu podkreśla, iż trzeci rodzaj przyjaźni jest bardzo rzadko spotykanym uczuciem.

ODPOWIEDZI

ZADANIE 13.

PF

ZADANIE 14.

C

ZADANIE 15.

15.1. „Mały Książę”

15.2.

Aby zyskać przyjaciela, niezbędny jest czas. Lis powiedział Małemu Księżciu, aby codziennie do niego przychodził i spędzał z nim trochę czasu. Każdego dnia chłopiec miał bliżej podchodzić do lisa, aż zwierzę oswoi się całkowicie.

ZADANIE 16.

C

ZADANIE 17.

B

ZADANIE 18.

Uprzejmie informujemy, że 24 maja 2025 r. w naszej szkole, w sali nr 21, odbędzie się spotkanie uczniów klas siódmych i ósmych chętnych do udziału w przedstawieniu „Przyjaciel na zawsze”. Spotkanie rozpocznie się o godz.12.30 i potrwa godzinę.

Zachęcamy do przyjścia. Będzie to dobra okazja do poznania nowych, ciekawych osób, a także zdobycia szczegółowych informacji na temat planowanego przedstawienia.

Samorząd Uczniowski